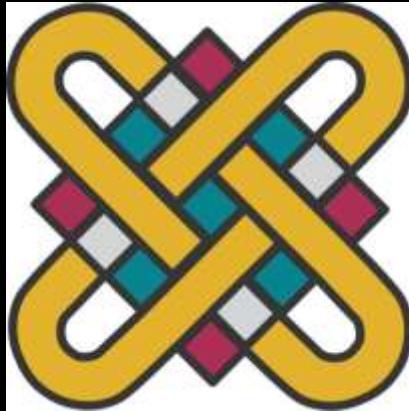


**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**  
**ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ**



**1<sup>ο</sup> Εργαστήριο Ζωγραφικής  
Κύκλος**

Γιάννης Ζιώγας  
Επίκουρος Καθηγητής  
© Γιάννης Ζιώγας

# Ανθρώπινη Μορφή ή το Σώμα

Η ενέργεια της παρατήρησης/της  
ερμηνείας/της προσέγγισης.

Μέρος Β'

# Η ένταση των γραμμών/γραμμής

Alice Neel

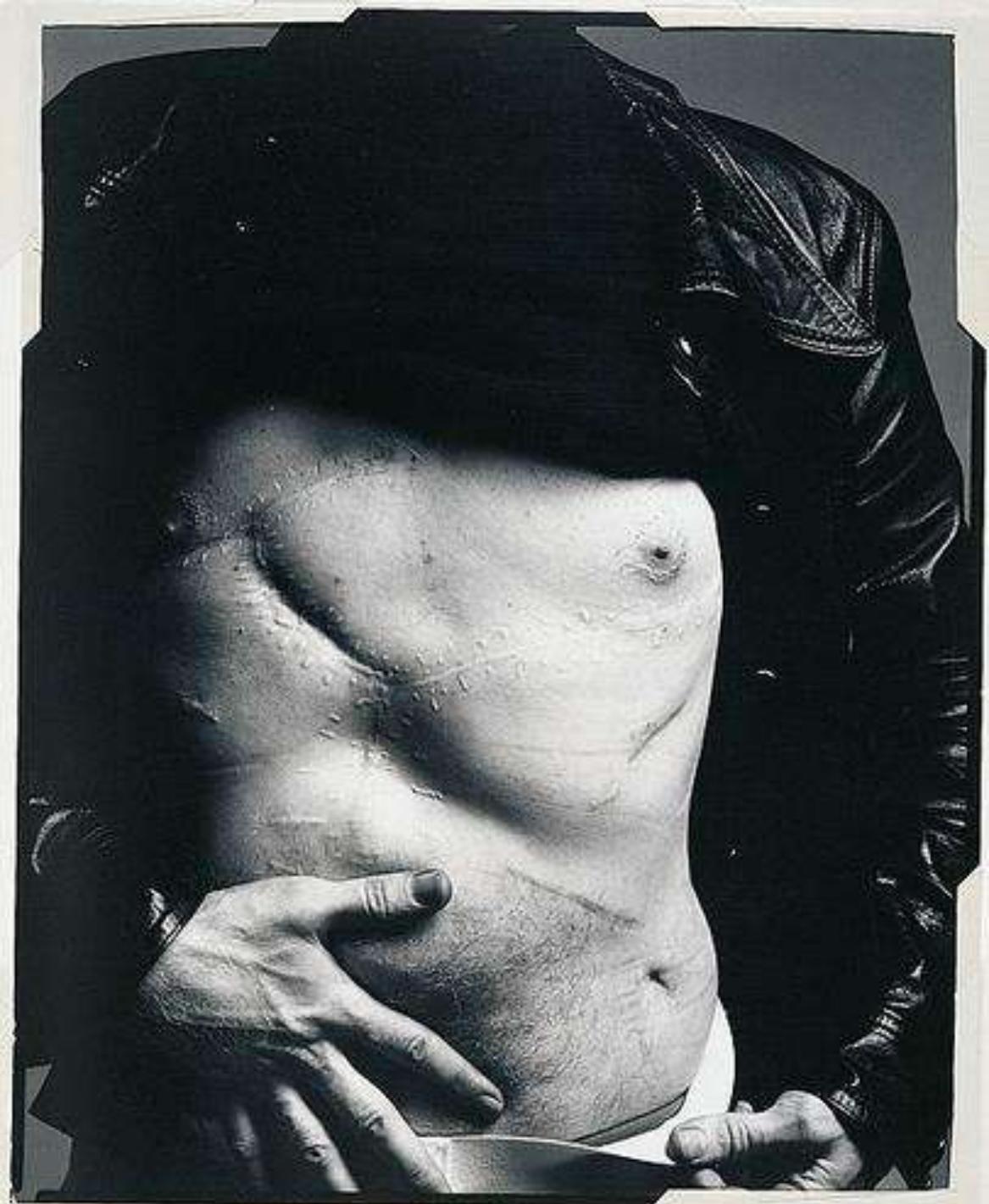


1980 Self Portrait  
Oil on Canvas  
54 x 40 inches / 137.2 x 101.6 cm

National Portrait Gallery, Washington, D.C.



1970 Andy Warhol  
Oil on Canvas  
60 x 40 inches / 152.4 x 101.6 cm  
Whitney Museum of American Art, New York. Gift of Timothy Collins



Richard Avedon,  
This portrait shows artist  
Andy Warhol after he was shot in 1969

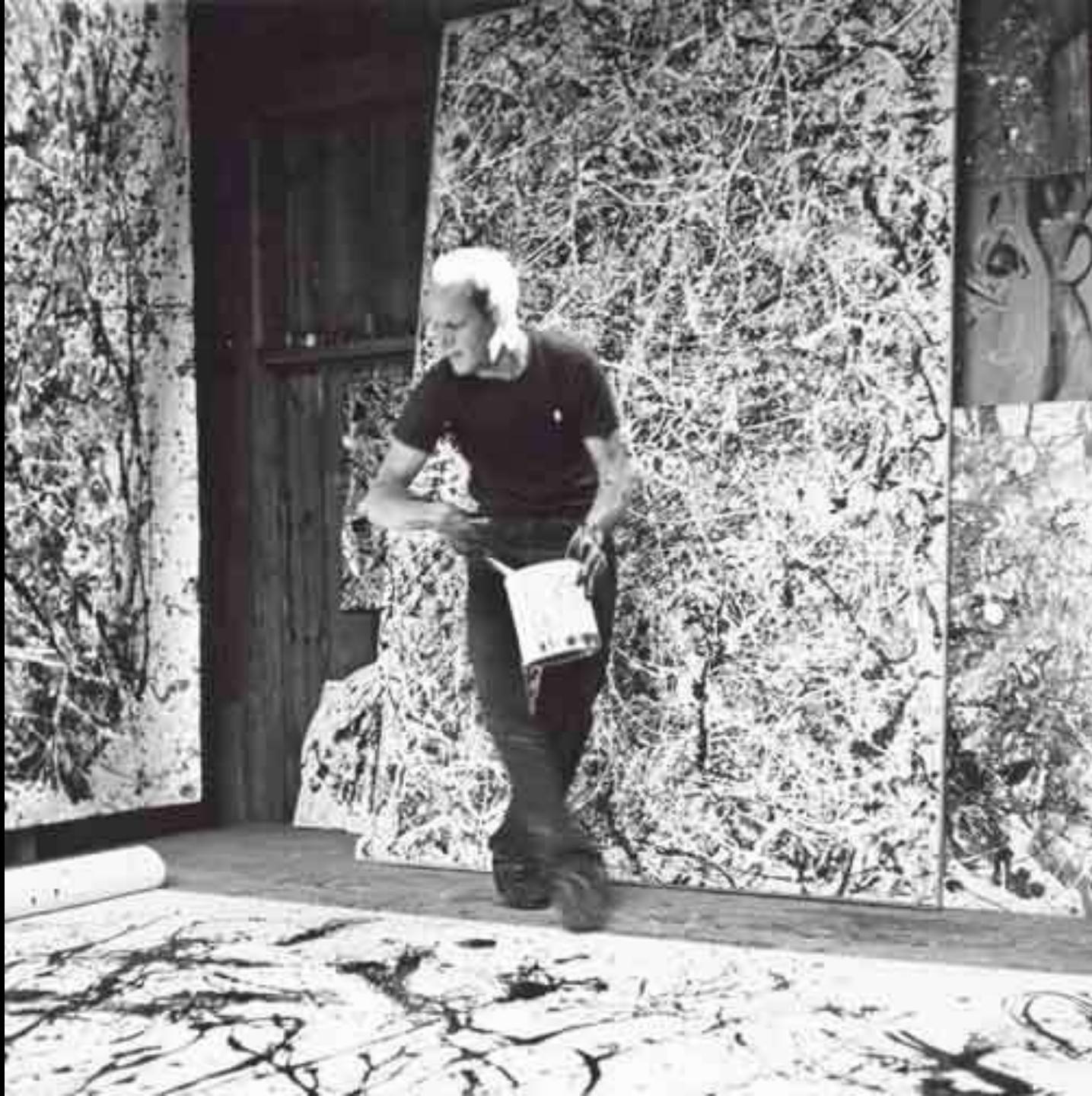


Alice Neel's Pregnant Woman, 1971. Photograph: Estate of Alice Neel





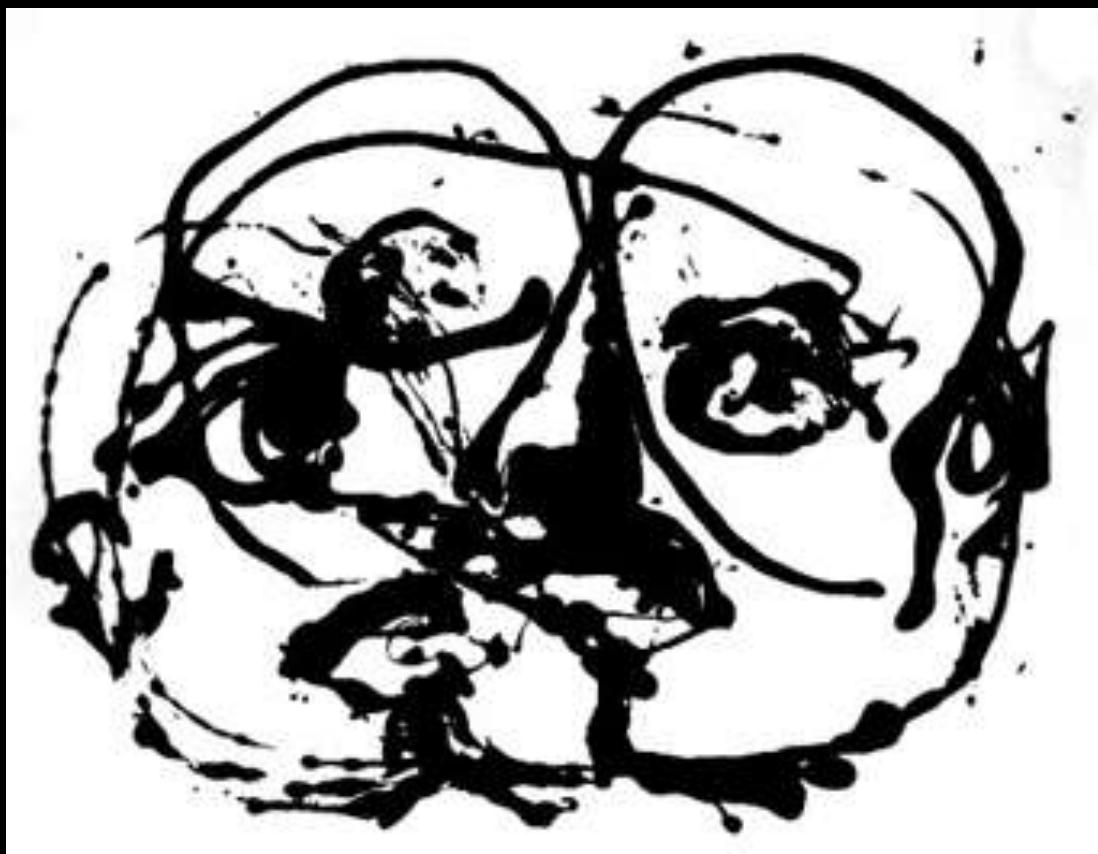
Jackson Pollock, 1948. Oil and enamel paint on canvas, 68" x 8' 8" (172.7 x 264.2 cm).





Jackson Pollock, 1912 - 1956  
**Number 7, 1951**, 1951  
1.435 x 1.676 m (56 1/2 x 66 in.)  
Enamel on canvas









**Το σώμα του καλλιτέχνη**

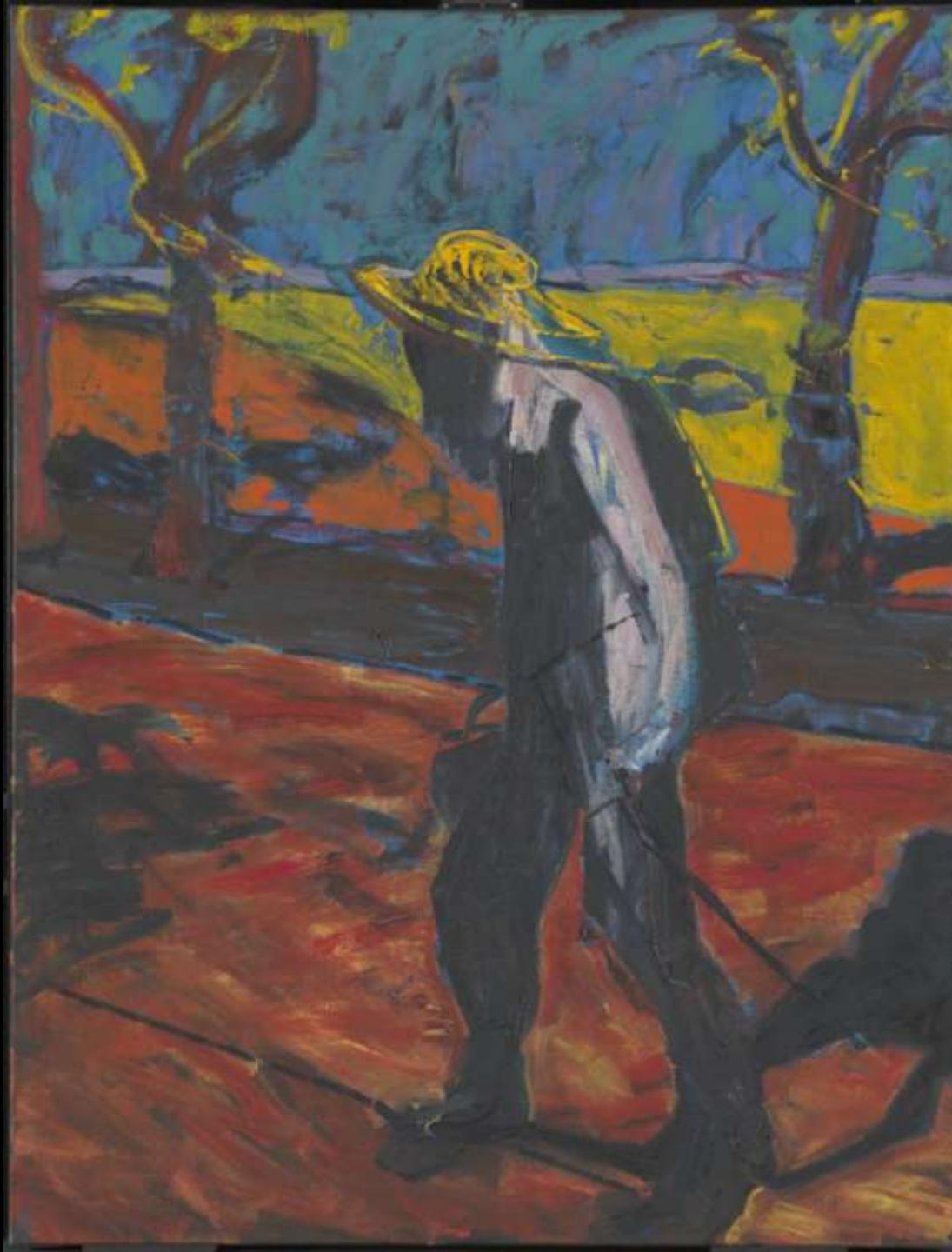


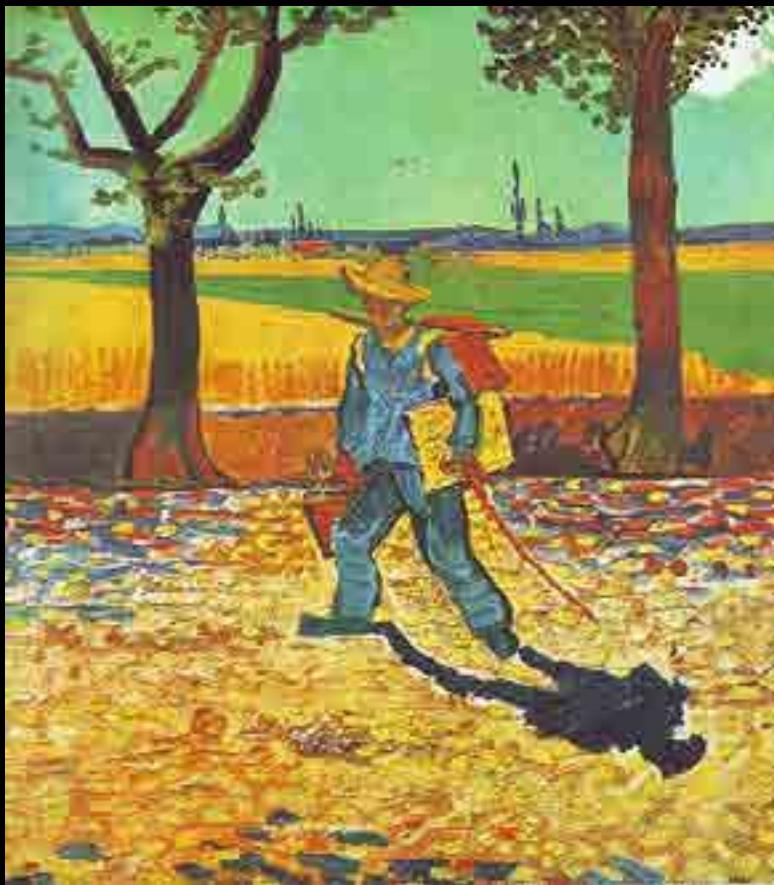
*Painter on his way to work*: Vincent van Gogh on the road to Montmajour  
August 1888 (F 448)  
Oil on canvas, 48 x 44 cm

formerly Kaiser-Friedrich-Museum, [Magdeburg](#), believed to have been destroyed by fire in [World War II](#)



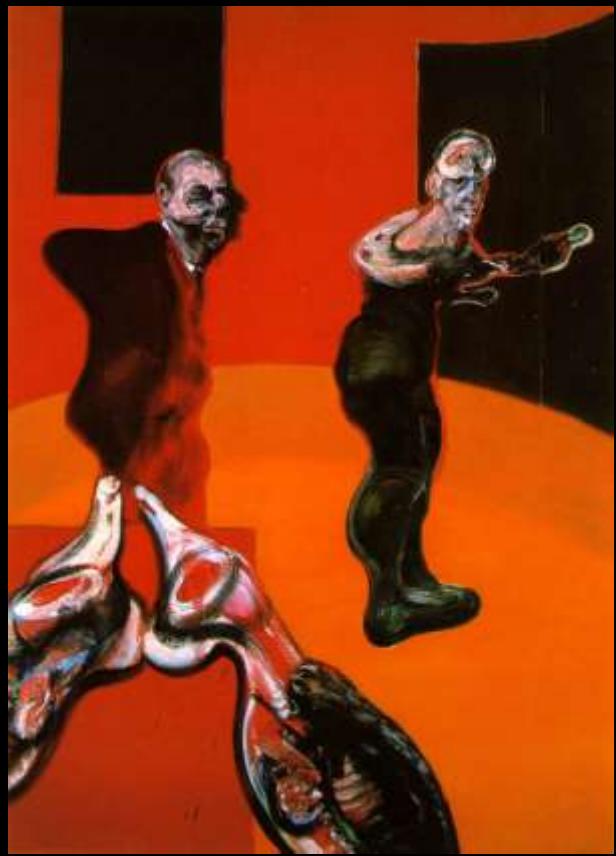












*Three Studies for a Crucifixion*  
1962 Oil and sand on canvas  
Three panels, each 198.1 x 144.8 cm (78 x 57 in)  
Solomon R. Guggenheim Museum



Diego Velazquez. *Las Meninas* (The Maids of Honor), 1656, λάδι σε μουσαμά, 10'5" by 9', Prado, Madrid.



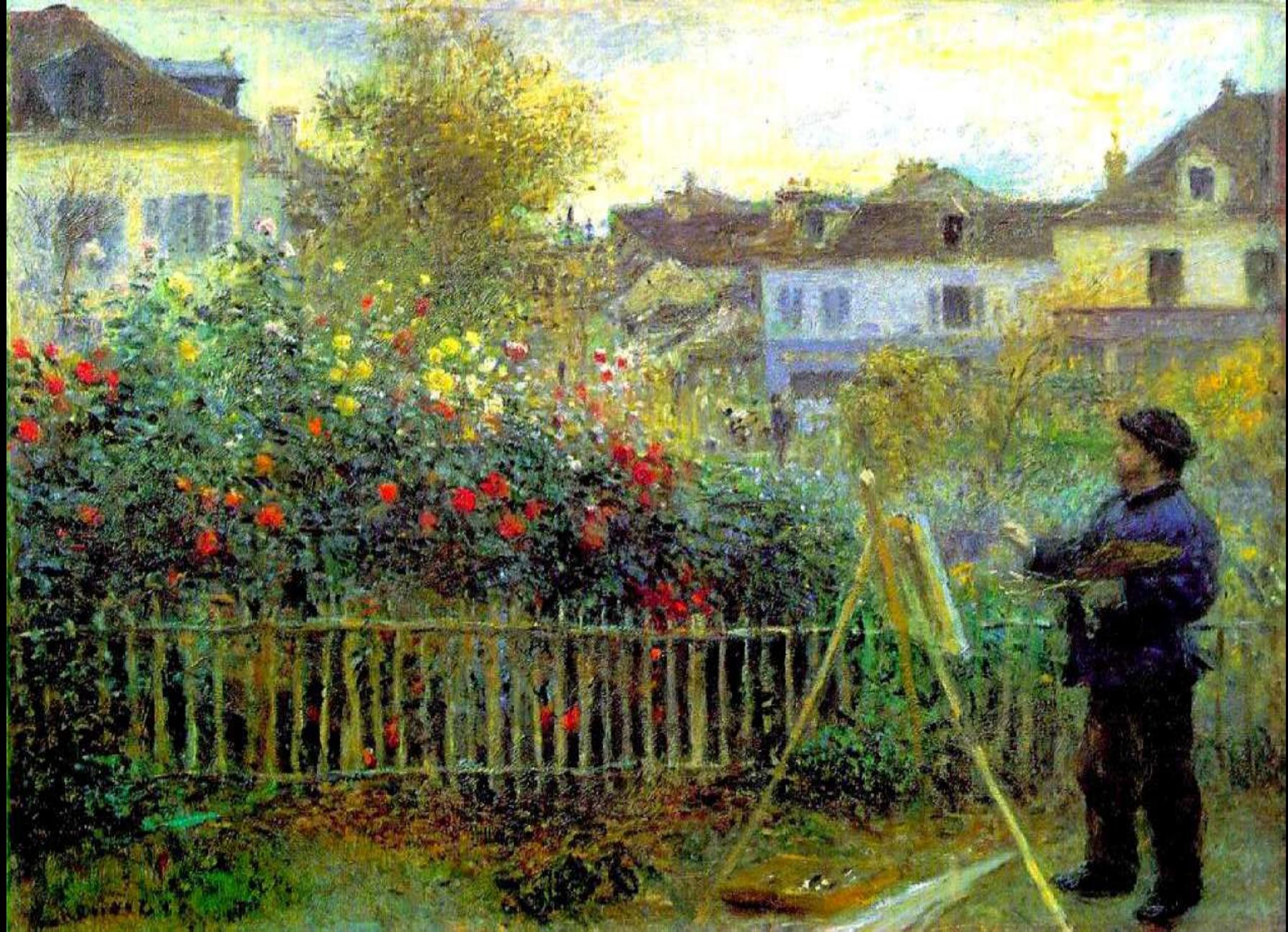
[The Artist's Studio \(L'Atelier du peintre\): A Real Allegory of a Seven Year Phase in my Artistic and Moral Life](#), 1855, 359 × 598 cm (141.33 × 235.43 in), oil on canvas, Paris:[Musée d'Orsay](#).



Μαλάμος Κωνσταντίνος (1913 - 2007), Ομαδική προσωπογραφία, 1984-1989, Λάδι σε μουσαμά , 200 x 335 εκ.



*Monet, Manet painting in Monet's Garden in Argenteuil., 1874*



Pierre-Auguste Renoir, *Claude Monet painting in his Garden at Argenteuil*, about 1873. Oil on canvas, 46 x 60 cm, Wadsworth Atheneum Museum of Art, Hartford,



Édouard Manet (French, 1832–1883), Oil on canvas, 61 x 99.7 cm, *The Monet Family in Their Garden at Argenteuil*, 1874





*Monet Painting in His Floating Studio , 1874*



# Pevouáρ, 1917



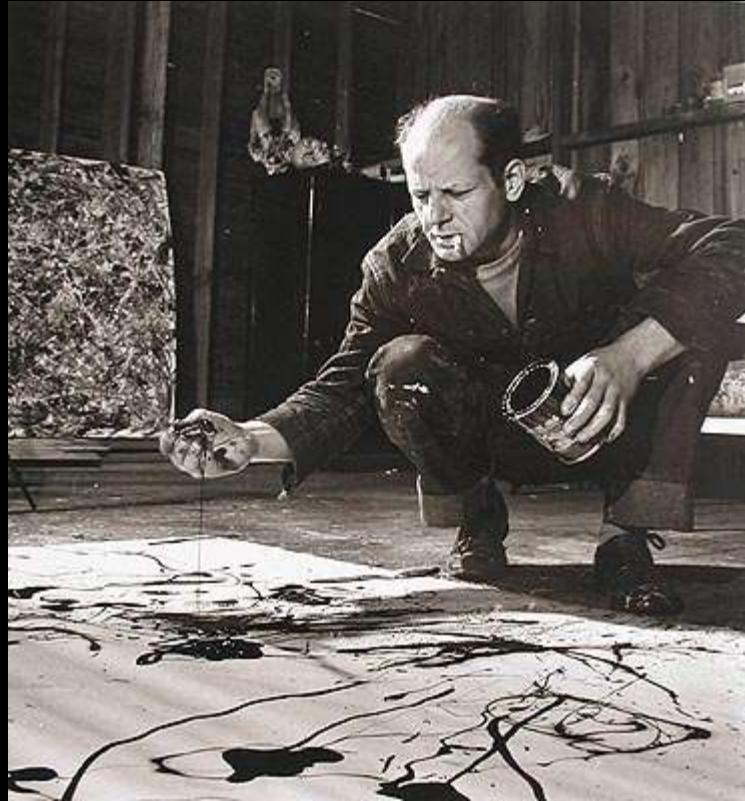
[https://www.youtube.com/watch?v=UA4pRAZQY3g&playnext=1&list=PLE7E4588061F6CBDF&feature=results\\_main](https://www.youtube.com/watch?v=UA4pRAZQY3g&playnext=1&list=PLE7E4588061F6CBDF&feature=results_main)

# Μονέ (μετά το 1915)



<https://www.youtube.com/watch?v=oSMVyFmBnbY>

# Τζάκσον Πόλλοκ, 1950



<https://www.youtube.com/watch?v=7bICqvmKL5s>

# Το σώμα ως χώρος ιστορικιστικών αναφορών



Lucian Freud, 2001  
After Breakfast  
Λάδι σε μουσαμά





**Lucian Freud, 1988**  
Standing by the Rags  
 $168 \times 188$   
Λάδι σε μουσαμά







Γιώργος Ρόρρης, 2007



**Το πραγματικό σώμα ως μέσο  
εικαστικής δράσης/πολιτικής  
παρέμβασης**





Monosyphotic ballet, Otto Mueyl



**Ο πόνος του σώματος**  
**Hannah Wilke**  
**(1940-1993) Intra Venus Series**  
**(1992-1993)**







Intra Venus was exhibited and published posthumously  
partially in response to Wilke's feelings that clinical procedures  
hide patients as if dying was a "personal shame"

# Το σπάραγμα της λεπτομέρειας (John Coplans)





'Back with Arms Above', black and white photograph by John Coplans, 1984



John Coplans  
Hands Spread on Knees, 1985  
Silver Gelatin Print  
86 x 100 cm











**Το σώμα/σφάγιο**



Soutine Chaim  
Carcass of Beef  
1924







**Rembrandt**  
**The Slaughtered Ox**  
1655  
Oil on wood, 94 x 69 cm  
Musée du Louvre, Paris











Ο καλλιτέχνης  
ως  
σφάγιο  
(Viennese Actionism)

The term **Viennese Actionism** describes a short and violent movement in 20th-century [art](#) that can be regarded as part of the many independent efforts of the 1960s to develop "action art" ([Fluxus](#), [Happening](#), [Performance](#), [Body Art](#), etc.). Its main participants were [Günter Brus](#), [Otto Mühl](#), [Hermann Nitsch](#) and [Rudolf Schwarzkogler](#). As "actionists", they were active between 1960 and 1971. Most have continued their artistic work independently from the early 1970s onwards.

Documentation of the work of these four artists suggests that there was no consciously developed sense of a movement or any cultivation of membership status in an "actionist" group. Rather, this name was one applied to various collaborative configurations among these four artists. Malcolm Green has quoted [Hermann Nitsch](#)'s comment, "Vienna Actionism never was a group. A number of artists reacted to particular situations that they all encountered, within a particular time period, and with similar means and results."





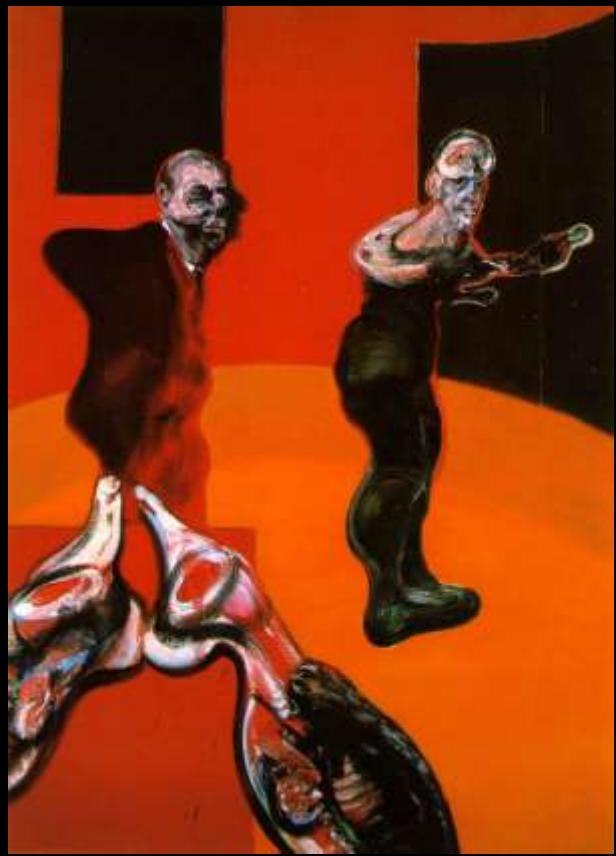




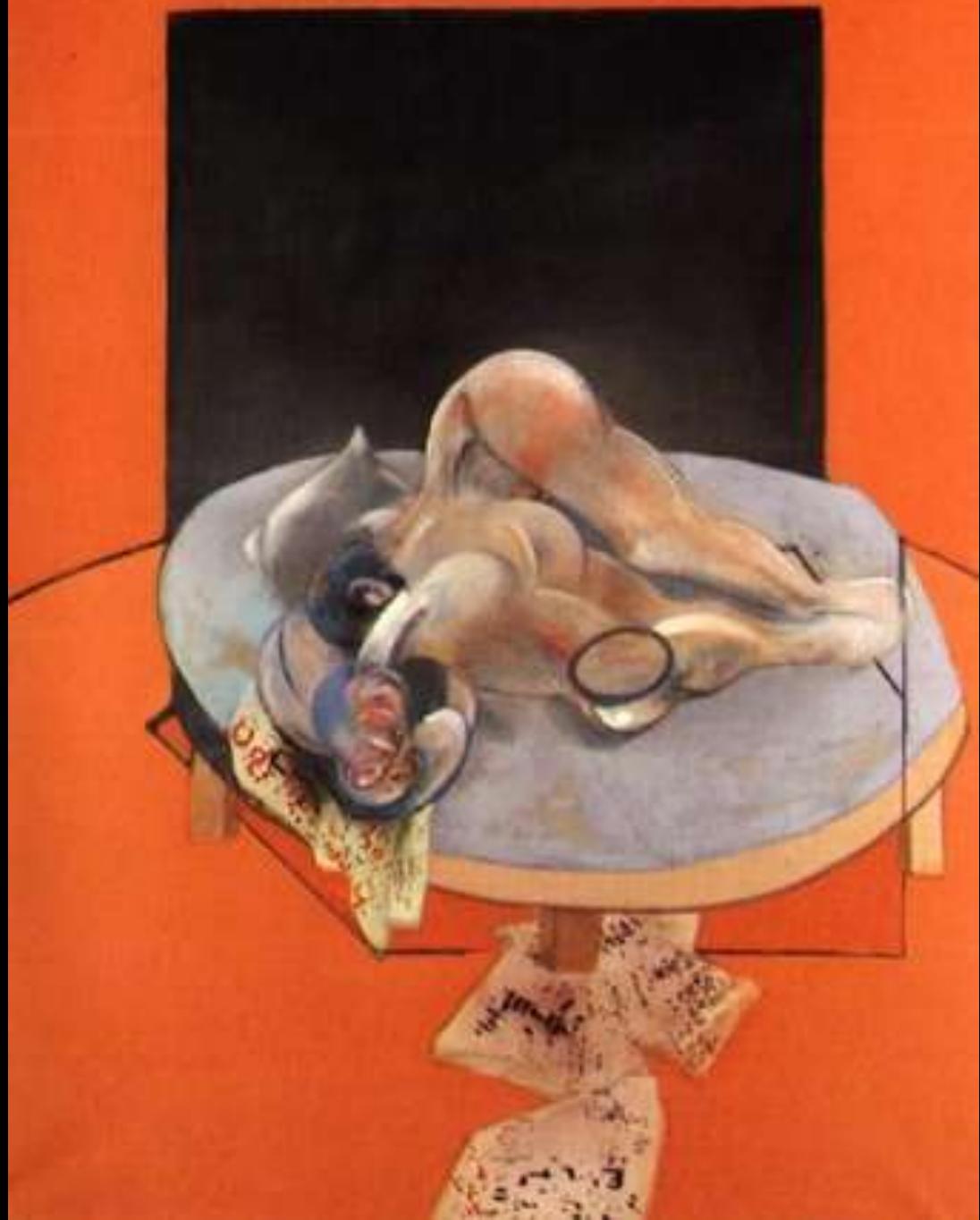


Francis Bacon  
Το σώμα ως θέατρο





*Three Studies for a Crucifixion*  
1962 Oil and sand on canvas  
Three panels, each 198.1 x 144.8 cm (78 x 57 in)  
Solomon R. Guggenheim Museum



Studies of the Human Body,  
1979, 1980  
Lithograph Edition size: 250  
Image height 90 cm, width 66 cm













Egon Schiele  
Liegende Frau 1917  
Oil on canvas  
96x 171 cm



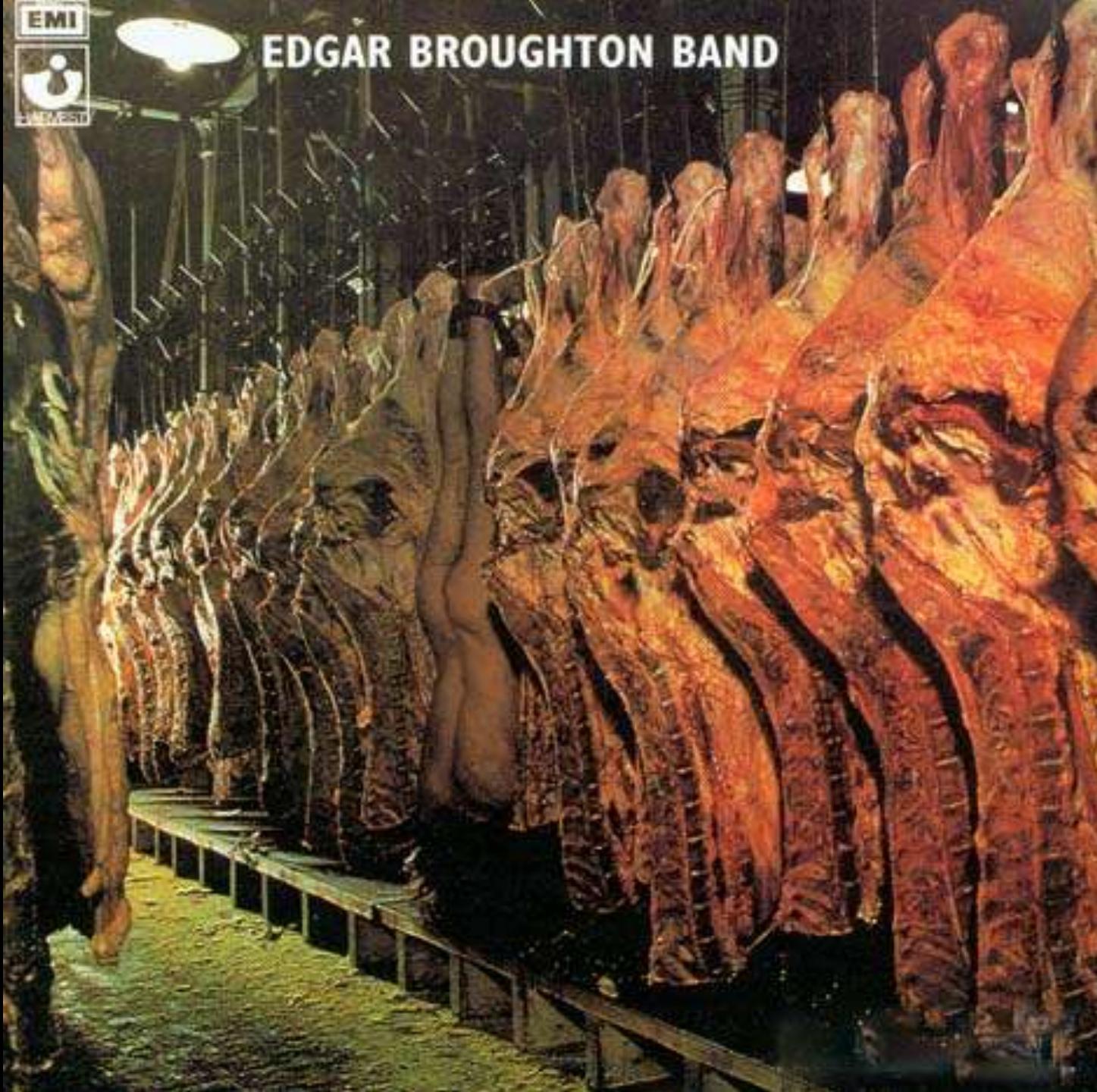


Egon Schiele  
*The Embrace (The Loving)* 1917  
Oil on canvas  
100 x 170 cm

EMI



EDGAR BROUGHTON BAND



**Η απεικόνιση της χαράς**



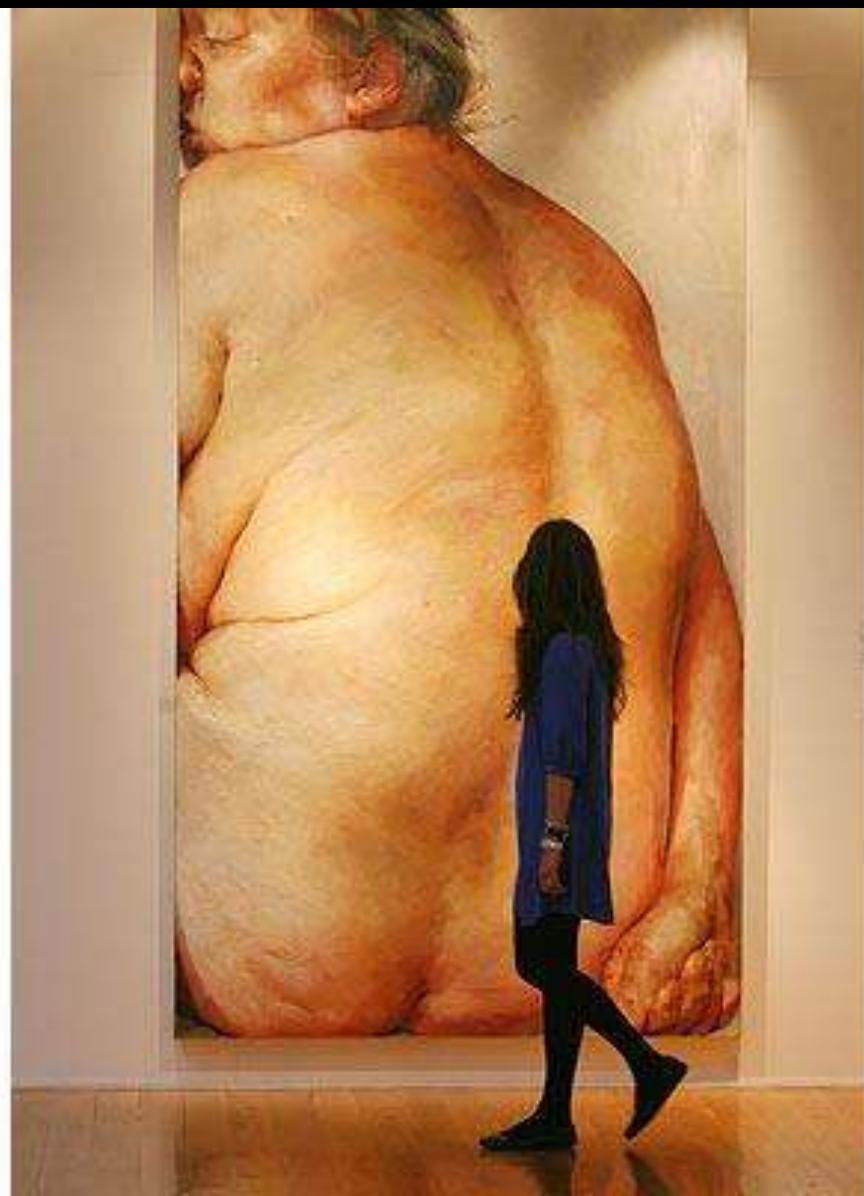
Η χαρά και το σώμα





Franz Hals, *Pieter van den Broecke*  
c. 1633 Oil on canvas, 71.2 x 61 cm

**Η ρητορική της σύγχρονης Ακαδημίας**





Jenny Saville *Strategy* (South Face/Front Face/North Face) 1993-94 Oil on canvas (triptych) 274 x 640 cm



Jenny Saville  
Shift  
Oil on canvas  
330 x 330cm  
1997



Jenny Saville  
Plan  
Oil on canvas  
274 x 213cm  
1993





Marina Abramovich, *Balkan Baroque*, 1997

**Η κίνηση του σώματος,  
οι φιγούρες που μετασχηματίζονται  
σε οπτικές ερμηνείες**



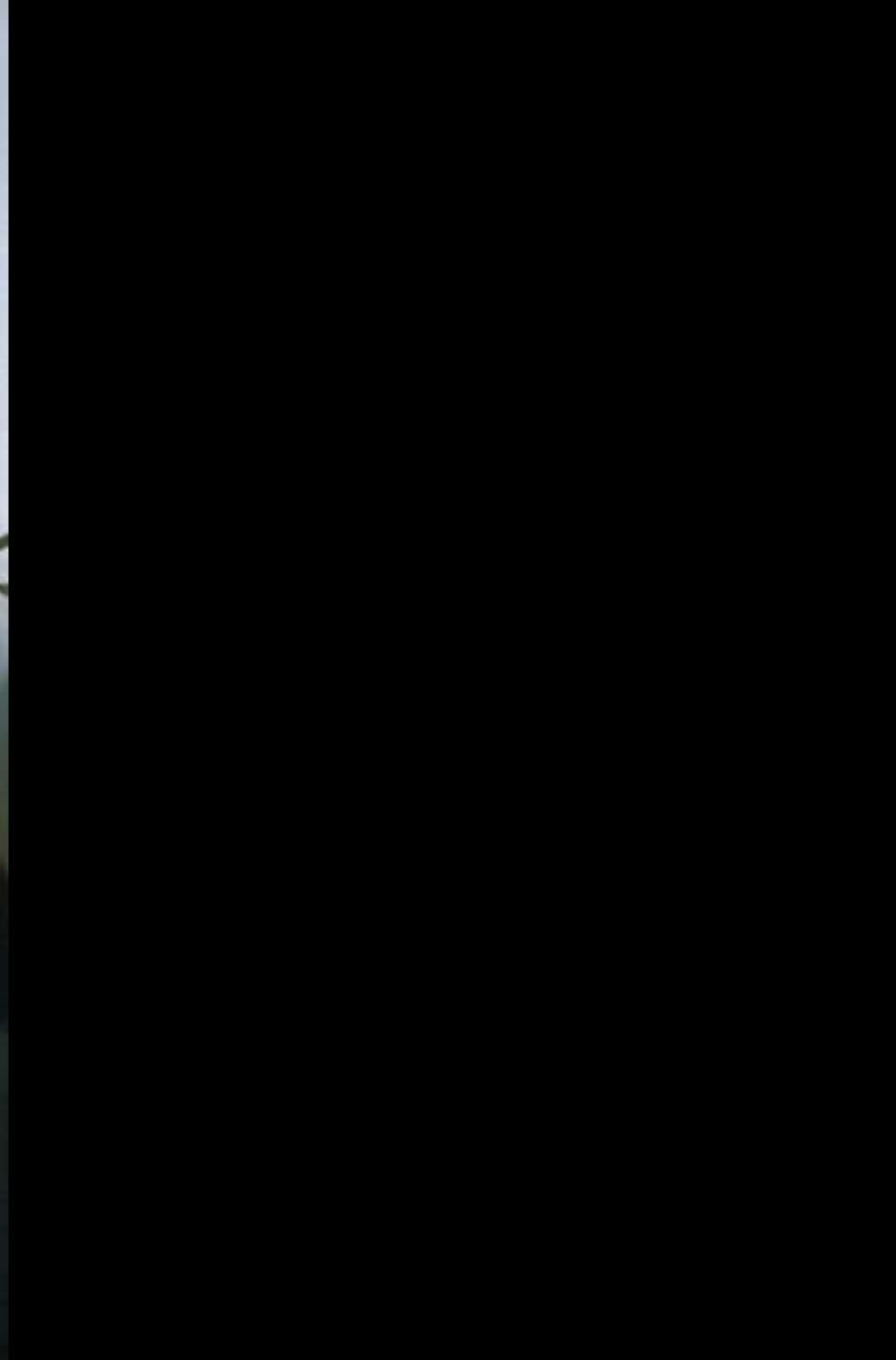
Marina Abramović and Ulay in *Imponderabilia*. Galleria Comunale d'Arte Moderna, Bologna, June 1977.





Marina Abramović,  
Rhythm 0 (1974)  
Performance, 6 hr.,

Studio Morra, Naples





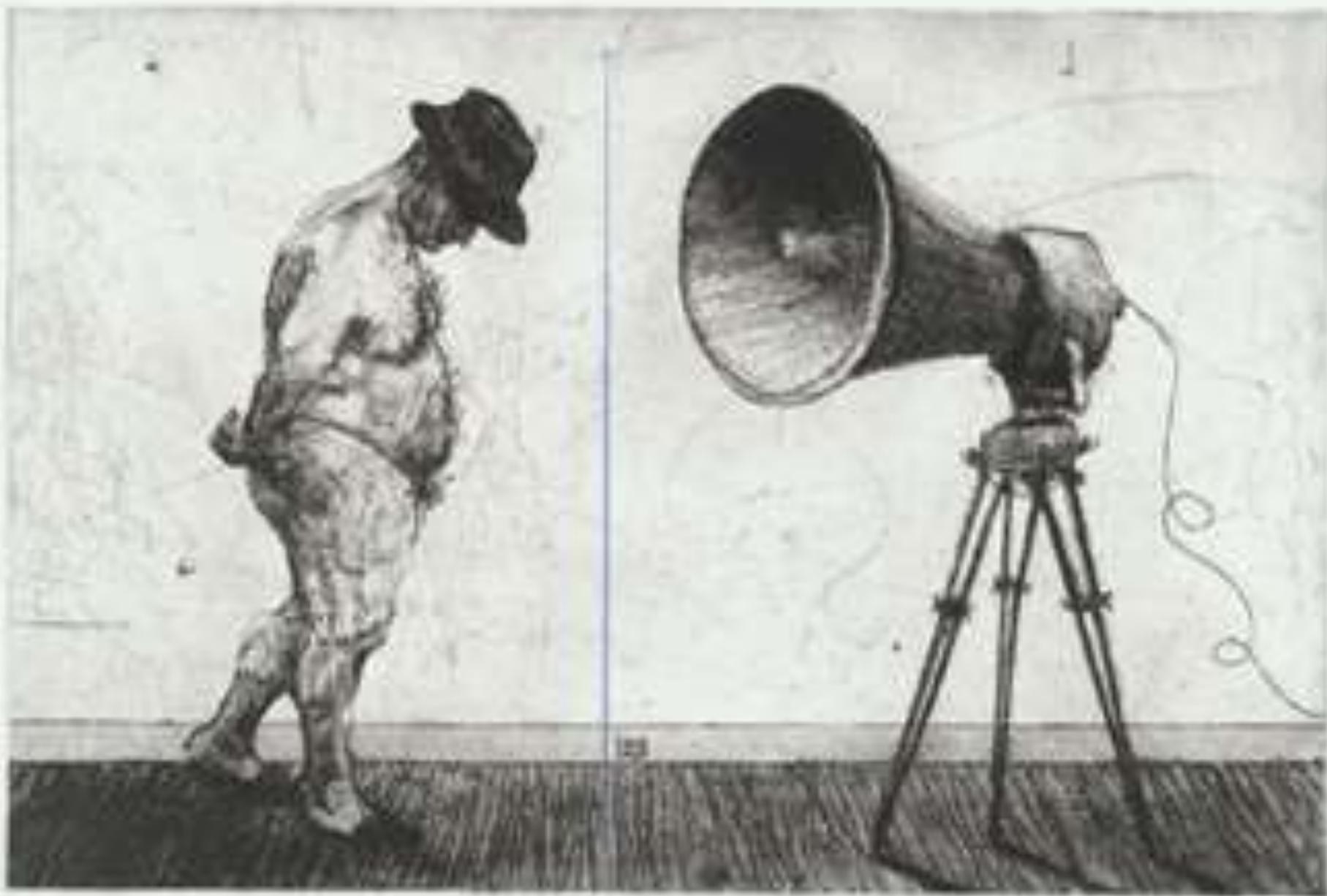
Yoko Ono first performed 'Cut Piece' in 1964 in Japan. She repeated the performance at Carnegie Hall in New York in 1965. In September 2003 she performed the piece for the last time in Paris.

<https://www.youtube.com/watch?v=uB--DXH02ml>



# William Kentridge: το πολιτικό σώμα

<https://www.youtube.com/watch?v=OmvK7A84dlk>



166

<https://www.youtube.com/watch?v=m1oK5LMJ3zY>



# Το σώμα της κρυμμένης ιστορίας: Kara Walker

<https://www.youtube.com/watch?v=ipd7ZjFcoo8&feature=relmfu>









William Kentridge.  
Drawing from *Stereoscope* 1998–99.  
Charcoal, pastel, and colored pencil on paper,  
47 1/4 x 63" (120 x 160 cm).

# Ανθρώπινη Μορφή ή το Σώμα

Η ενέργεια της παρατήρησης/της  
ερμηνείας/της προσέγγισης.

# ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΩΜΑ

Το σώμα προσδιορίζεται κάτω από ένα τριπλό πρίσμα:

1. Having a body
2. Doing a body
3. Being a body

Έχω ένα σώμα (**having a body**): όταν για παράδειγμα σε καταστάσεις ασθενείας αντιλαμβανόμαστε το σώμα μας ως ένα αντικειμενικό εξωτερικό περιβάλλον σε εμάς που μπορούμε να το διαχειριστούμε κατά βούληση.



Κάνω ένα σώμα (**doing a body**) όταν ένα σώμα προσδιορίζεται ως ένα σύνολο τεχνικών και πρακτικών εμφάνισης και διαχείρισης στον χρόνο και στον χώρο τις οποίες ελέγχουμε.



Είμαι ένα σώμα (**being a body**) όταν η καθημερινή σχέση με το σώμα διαμορφώνει μια κατάσταση στην οποία δεν αντιλαμβανόμαστε ότι έχουμε ένα σώμα το οποίο χρησιμοποιούμε για να καθίσουμε, να περπατήσουμε κλπ εφ' όσον όλες αυτές οι κινήσεις του σώματος γίνονται αυτόματα και ασυνείδητα βάσει της συνήθειας και της κοινωνικοποίησης



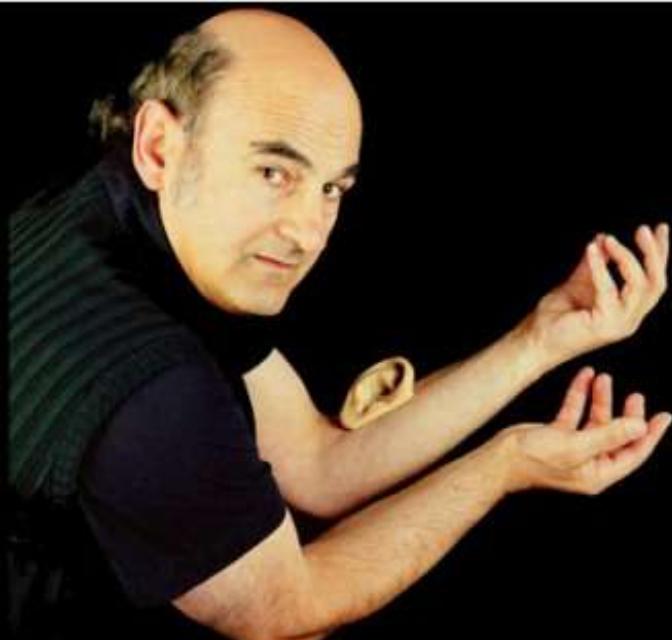
Η ίδια η κοινωνική δράση, εφόσον εμπεριέχει νόημα, προσδιορίζει το σώμα ως ένα κοινωνικό μέσο, το οποίο όχι απλώς μεταφέρει στην επιφάνειά του μηνύματα (κοινωνική ανθρωπολογία) αλλά και συμμετέχει ενεργά στην εκδήλωση της κοινωνικής συμπεριφοράς. Για τον λόγο αυτό ο B. Turner συνεχίζει, για την ανάπτυξη της κοινωνιολογίας του σώματος απαιτούνται:

- α) Μια προσέγγιση του σώματος ως **βιολογικής οντότητας**.
- β) Μια κατανόηση της **κοινωνικής λειτουργίας** του και της σχέσης του με τις κοινωνικές θέσεις.
- γ) Μια **μελέτη του στον χρόνο**, δηλαδή μια ανάλυση των κοινών στοιχείων της σωματοποίησης.
- δ) Μια **ιστορική κατανόηση** της πολιτιστικής του διαμόρφωσης.

(Τα αποσπάσματα των προηγούμενων διαφανειών είναι του Turner, B. (1992) *Regulating Bodies*, Routledge όπως παρατίθενται στο *Κοινωνιολογία του Σώματος*, του Γεώργιου Αλεξιά, 2011. Οι ορισμοί είναι από την wikipedia)

# Βιολογικής Οντότητα

Φυσιολογικός vs Μηχανικός Μετασχηματισμός



# Κοινωνική Λειτουργία



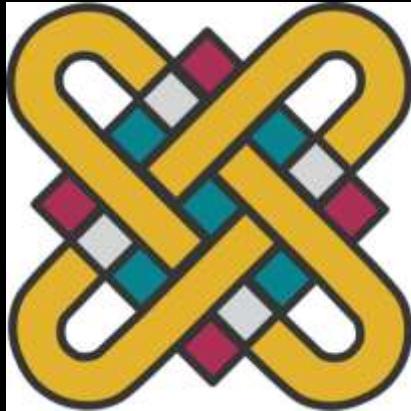
# Μελέτη του σώματος στον χρόνο



# Ιστορική Κατανόηση



**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**  
**ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ**



**1<sup>ο</sup> Εργαστήριο Ζωγραφικής  
Κύκλος**

**Γιάννης Ζιώγας  
Επίκουρος Καθηγητής**